

Streda 8. apríla 2020

Skontroluj si poznámky. (Mal/mala by si ich mať napísané v zošite – písali sme ich už skôr.)

Ak ti niečo chýba, **dopíš si to**.

Zopakuj si učivo o prídavných menách (máš vedieť to, čo je v týchto poznámkach).

Na Edupage máš **TEST – Prídavné mená - opakovanie**, ktorý máš spraviť on-line (stačí stlačiť **PREHRÁŤ**), odpovede mi nemusíš nikde posielat', po skončení testu sa výsledky zobrazia tebe aj mne. Veľa šťastia. 😊

Prídavné mená

- **plnovýznamové, ohybné, vyjadrujú vlastnosť (akosť), vzťah, privlastnenie**
- **určujeme pri nich: rod, číslo, pád, vzor, druh**

Prídavné mená - druhy

AKOSTNÉ	VZŤAHOVÉ	PRIVLASTŇOVACIE
-pomenúvajú VLASTNOSŤ (akosť), FARBU	-vyjadrujú VZŤAH (k pod. menu), z čoho je to vyrobené...	-privlastňujú OSOBE alebo ZVIERAŤU
Aký, -á, -é? Ktorý, -á, -é?	Aký, -á, -é? Ktorý, -á, -é?	Čí, čia, čie?
Vzory: pekný, cudzí	Vzory: pekný, cudzí	Vzory: matkin, otcov, páví
-dajú sa stupňovať (milý-milší-najmilší)	-nedajú sa stupňovať	-nedajú sa stupňovať
-majú opozitá (slová s opačným významom: vysoký-nízky)	-nemajú opozitá	-nemajú opozitá
Príklady:		
pekný	jablkový	sestrin
nízky	zlatý	veľrybí
sladký	hlinený	dedkov
škaredý	čokoládový	sestrin
šikovní		hadí
biely		
milý		

Privlastňovacie príd. mená - delenie

Privlastňovacie INDIVIDUÁLNE (PI)	Privlastňovacie DRUHOVÉ (PD)
- privlastňujeme 1 INDIVIDUUM (1 osobe alebo zvierat'u - preto individuálne)	- privlastňujeme celému zvieraciemu/ľudskému DRUHU (preto druhové)
- vzor MATKIN, OTCOV , teda prípony - in, -ina, -ino, -ini, -ine -ov, -ova, -ovo, -ovi, -ove	- vzor PÁVÍ , teda prípony -í, -ia, -ie
Čí? Čia? Čie?	Čí? Čia? Čie?
Napr. líškin – prípona -in , teda privlastňovacie INDIVIDUÁLNE	Napr. líščí – prípona -í , teda privlastňovacie DRUHOVÉ
Príklady:	

sestr in	slon í
strýk ov	ps ia
tet ina	vlč í
ps ov	mačac ie
vlk ov	
mačk in	
Erik in	
Erik ov	

Vzor MATKIN, OTCOV – prípony v N sg. a v N pl.

N sg.	N pl.
Stredný rod – matkino o auto, otcovo o auto	Str. r. – matkine e auto, otcove e auto
Ženský rod – matkina mačka, otcova mačka	Ž. r. – matkine mačky, otcove mačky
Mužský rod – matkin kamarát, otcov kamarát	m. r. – matkini kamaráti, otcovi kamarát

Prídavné mená - pravopis

VZOR	
CUDZÍ, PÁVÍ	- vo všetkých príponách píšeme -Í , napr. cudz í človek, cudz í ľudia, s cudz ím , s páv ím , od páv ích ...
PÁVÍ	- porušuje sa PRAVIDLO O RYTMICKOM KRÁTENÍ (v slove sú za sebou dve dlhé slabiky, pá-ví, mo-tý-lí)
PEKNÝ, OTCOV, MATKIN	- vo všetkých pádových príponách píšeme -ý , napr. pekn ým , otcov ých , matkin ým ... okrem N pl , tam píšeme -Í , napr. pekn í chlapci, otcov i , matkini i vnuci
MATKIN, OTCOV – privlastňovacie individuálne príd. mená	- veľké začiatkové písmeno v privl. ind. príd. menách, ktoré sme utvorili od VLASTNÝCH pod. mien : Janka – J ankin, Peter – P etrov, Bernolák – B ernolákov (dom)
PEKNÝ - VZŤAHOVÉ	- malé začiatkové písmeno : Slovensko – S lovenský, Taliansko – t aliansky, Marhaň – m arhanský, Bratislava – b ratislavský...
Všetky vzory	- prípona -mi, -ami v inštrumentáli vždy -i

Príd. mená - VZORY

AKOSTNÉ, VZŤAHOVÉ		PRIVLASTŇOVACIE		
PEKNÝ	CUDZÍ	MATKIN	OTCOV	PÁVÍ
-v N sg. je poslednou spoluhláskou TVRDÁ, OBOJAKÁ SPOLUHLÁSKA	-v N sg. je poslednou spoluhláskou MÄKKÁ SPOLUHLÁSKA	-in -ina -ino -ine	-ov -ova -ovo -ove	-í -ia -ie
Príklady:				
múdry	lepší	sestrin	dedkov	mačací
duť	horúci	spolužiačkine	bratovo	slonia

Príd. mená ohýbame 2 spôsobmi:			
SKLOŇOVANIE	STUPŇOVANIE		
	Pravidelné	Nepravidelné	Opisom
- príd. meno dávame do rôznych pádov	- základ slova sa nemení	- základ slova sa v 2. a 3. stupni mení 5 príd. mien	- základ slova sa nemení, v 2. stupni pridávame viac/menej, v 3. stupni najviac/najmenej
- napr. N: pekný G: pekného D: peknému...	Napr. milý-milší-najmilší	Napr. pekný-krajší-najkrajší malý-menší-najmenší veľký-väčší-najväčší dobrý-lepší-najlepší zlý-horší-najhorší	Napr. milý-viac milý-najviac milý milý-menej milý-najmenej milý

Milí žiaci, od 9. 4. – 14. 4. 2020 by mali byť veľkonočné prázdniny, takže aj my si urobíme v týchto dňoch prestávku v zadávaní úloh a poznámok.

Ďalšie úlohy zo SJL dostanete až v stredu – 15. apríla 2020.

Prajem Vám aj Vaším rodinám príjemné veľkonočné sviatky.